

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 6906-09-09 אלמוני נ' וולפסון ואח'

בפני כב' השופט יחזקאל הראל – סגן הנשיא**התובע ניסן אלי****נגד****הנתבעים**
1. ד"ר שלמה וולפסון
2. שירותי בריאות כללית בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד צבי יעקובוביץ ואח'

חקיקה שאוזכרה:

[תקנות הביטוח הלאומי \(קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה\), חשט"ז-1956: סע' 72\(4\)\(ד\)\(II\)](#)**פסק דין****מבוא**

1. לפניי תביעת התובע יליד 1947, פנסיונר, בגין ירידה בשמיעה וטנטון באוזנו השמאלית שנגרמו לטענתו בעקבות טיפול שטיפת אוזניו (להלן: "הטיפול") ביום 10.4.06 אצל הנתבע 1, שהינו רופא מומחה א.א.ג. (להלן: "הנתבע"). התביעה הוגשה גם כנגד מעסיקתו של הנתבע, קופ"ח כללית (להלן: "הנתבעת"), (הנתבע והנתבעת ייקראו להלן יחדיו לשם הקיצור: "הנתבעים").

2. כל ההדגשות להלן אינן מופיעות במקור, אלא אם יאמר אחרת.

גדר המחלוקת

3. על פי הנטען, במהלך הטיפול, נדקר התובע באוזנו השמאלית, שהחלה לדמם. בהמשך פיתח התובע דלקת בתעלה החיצונה שבעטיה פנה ביום 15.4.06 לטיפול

במלר"ם, ולאחר מכן טופל בחדר המיון בביה"ח בלינסון שם נמצא פוליפ דלקתי בתעלה שהוצא. בהמשך, קבל התובע טיפול תרופתי. לטענתו, כתוצאה מהטיפול נגרמו לו טנטון וירידה בשמיעה באוזן שמאל, עם אירועי דלקת חוזרת בתעלה וגרד.

4. הנתבעים מודים כי התובע קבל מהנתבע את הטיפול, אולם לטענתם אין כל קשר בין השטיפה לבין הטנטון והירידה בשמיעה, כטענת התובע.

5. התובע יוצג בתביעה זו על ידי עו"ד. על פי דרישתו, ונוכח חילוקי דעות מהותיים עם בא כוחו שהתגלעו בישיבת יום 12.3.15, שוחרר בא כוחו מהמשך ייצוגו. חרף ארכות שנתנו לתובע לשכור שירותי עו"ד, ועל אף הבהרת ביהמ"ש "**...מובהר לתובע כי חשוב עד מאד כי יקבל ייעוץ בתיק זה ובוודאי שקיימת חשיבות לשכור שירותיו של עו"ד" (פרוטוקול ישיבת יום 6.1.16), ייצג התובע את עצמו.**

6.

חוות דעתו של ד"ר הימלפרב מטעם התובע

7. התובע נסמך בתביעתו על חוות דעתו של ד"ר מרדכי הימלפרב, מומחה א.א.ג. אשר בחוות דעתו מיום 7.12.08, מצא כי בגין הטיפול נגרם לתובע טנטון המזכה אותו בנכות בשיעור של 10% לפי [סעיף 72\(ד4\)\(II\)](#) **לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה)**, תשל"ה-1956 (להלן: "**התקנות**").

8. אביא מחוות דעתו מיום 7.12.08 של ד"ר הימלפרב בדבר הקשר שבין הנכות לטיפול:

"נראה כי התובע סבל מפגיעה בתעלת השמע החיצונית בעת שטיפת האוזן השמאלית וכתוצאה מכך התפתחה דלקת באוזן. מאז סובל התובע לדבריו מתחושת ליקוי שמיעה באוזן זו, רחש מתמיד ורגישות לרעש חיצוני... בבדיקת השמיעה נמצא ליקוי שמיעה תחושתית עצבי באוזן השמאלית הגולש לטונים גבוהים. הנכות המגיעה לו היא 10%... בגין תלונת הטינטון" (עמ' 2-3 לחוות הדעת).

משמע, ד"ר הימלפרב לא נדרש בחוות הדעת לשאלה האם הטינטון והירידה בשמיעה נגרמו בשל רשלנות בטיפול.

9. כן הוגשו מטעם התובע שני מכתביו מיום 7.5.09 של ד"ר הימלפרב לב"כ התובע. אביא להלן ממכתבו השני שכותרתו: "**הבהרה לחוו"ד רפואית**":

"שטיפת אוזניים עלולה להזיק לאוזן במידה ואינה מתבצעת בהתאם לפרקטיקה רפואית סבירה. הנזק לתעלה ולאוזן התיכונה עלול להיגרם הן מחוד המזרק הפוצע את התעלה או עור התוף והן מזרם המים שהוזרק בעוצמה חזקה מדי. ... פגיעה בעור התוף יכולה לגרום לניקובו של עור התוף... ליקוי שמיעה, טינטון..."

השוואה בין שני המכתבים מלמדת כי המילים המודגשות לעיל הוספו ולא נזכרו במכתבו הקודם מאותו יום.

10. **לסיכום:** ד"ר הימלפרב לא קבע כי הנתבע ביצע את הטיפול ברשלנות, מה גם שלדעתו רק נקב בעור התוף עלול לגרום בין היתר, לליקוי בשמיעה וטינטון. משאין טענה כי עור התוף נוקב, ברי כי לשיטתו אין קשר בין הטינטון הנטען והירידה בשמיעה לבין הטיפול.

11. הנתבעים נסמכו על חוות דעתו של פרופ' שמואל סגל, מומחה א.א.ג. אשר בחוות דעתו מיום 1.2.11 שלל קשר בין הטיפול לבין הירידה בשמיעה ולטנטון הנטען.

חוות דעתו של פרופ' סגל מטעם הנתבעים

12. אביא להלן מחוות הדעת של פרופ' סגל:

"...מדוע שטיפת האוזן לא פגעה בשמיעה?"

(1) לא נגרם נקב לתופית, ושטיפה של אוזן חיצונית לכשעצמה – לא אמורה לגרום לפגיעה בשמיעה.

(2) לו השטיפה הייתה גורמת לנזק הרי התלונות אמורות היו להופיע מייד לאחר השטיפה בעוד שבפועל הטיניטוס בעקבות השטיפה "נולד" לראשונה באודיומטריה אורטופן ב-13.10.06 למעלה מ-6 חודשים לאחר השטיפה. אמנם במלר"ם ב-15.4.06 התלונן מר ניסן על ירידה בשמיעה, אך זה כיוון שהיו באוזנו שרידי שעוות אוזניים אולם הוא לא התלונן במלר"ם על טיניטוס...

(3) לו השטיפה הייתה גורמת לליקוי בשמיעה באוזן שמאל ואוזן שמאל אמורה הייתה להיות פגועה יותר – הייתה צריכה להיגרם ירידה אסימטרית בשמיעה ובפועל בבדיקת השמיעה הראשונה השמיעה הייתה די-סימטרית כשבתדירויות הגבוהות דווקא ימין שלא נשטפה מעט יותר גרועה.

(4) כיוון שלא נגרם נזק בתופית כתוצאה מהשטיפה, לא אמור היה להופיע נזק לשמיעה העצבית שבאוזן הפנימית. קל וחומר שלא אמור היה להיווצר נזק בין האוזן הפנימית ולמוח. ברור איפוא שהאסימטריה לרעת אוזן שמאל שהתקבלה ב- B.E.R.A. מוכיחה שהסיבה לנזק באוזניו אינה קשורה לשטיפה, אלא כנראה לחבלות בראשו של מר ניסן עוד לפני השטיפה... (עמ' 3-4 לחווה"ד).

...

תלונת הטנטון (הופיעה ברשומות (לאחר השטיפה הראשונה)...כ-6 חודשים לאחר השטיפה. נקודה זו לכשעצמה מוכיחה שהשטיפה לא פגעה באוזן השמאלית כיון שטנטון הוא ביטוי של דינמיקת החמרה בשמיעה ואם השטיפה אכן הייתה פוגעת בשמיעה באוזן שמאל הייתה תלונת הטנטון צריכה להופיע מייד לאחר החבלה... (עמ' 4 לחווה"ד).

...

(א) הנ"ל עבד ברעש ולפני השמיעה כבר התלונן על טיניטוס באוזניו וביקר אצל הרופא פעמיים עם תלונה זו.

(ב) הליקוי הסימטרי בתדירויות הגבוהות בבדיקת השמיעה מה- 13.10.06 כולל נזק מהשטיפה שכן אם הייתה אוזן שמאל נפגעת היינו פוגשים בליקוי האסימטרי בשמיעה.

(ג) לו הייתה השטיפה גורמת לפגיעה בשמיעתו העצבית של מר ניסן הייתה תלונת הטיניטוס אמורה להופיע מייד לאחר השטיפה, ולא כפי שקרה בפועל – 6 חודשים מאוחר יותר.

בסיכום סופי: אין כל קשר בין השטיפה ובין הנכות באוזניו" (עמ' 7 לחווה"ד).

חוות דעתו של ד"ר דנו המומחה מטעם ביהמ"ש

13. נוכח המחלוקת שבין מומחי הצדדים מינה ביהמ"ש כמומחה מטעמו את ד"ר יצחק דנו, מומחה א.א.ג. המומחה שלל, בחוות דעתו מיום 27.1.13, את הקשר שבין הטיפול לירידה בשמיעה, אך קבע כי:

"יש להניח כי מחלת אוזן שאינה קשורה בטרומה גרמה לירידה בשמיעה בשתי האוזניים.

הטינטון משמאל מתאים למנגנון נזק מטרומה ע"י שטיפת אוזניים. אני מעריך את נכותו הצמיתה של מר אלי ניסן בשל התלונות על טינטון ב-10% לפי סעיף 72(4)ד מותאם מספר התקנות של המוסד לביטוח לאומי... " (עמ' 2 לחווה"ד).

ד"ר דנו לא נדרש לשאלה האם השטיפה הייתה רשלנית, אם לאו.

14. בעקבות קבלת חוות דעתו של ד"ר דנו, פנו הנתבעים למומחה במכתב מיום 20.5.13 לו צורף בין היתר, העתק ביקורי מרפאה של התובע אצל ד"ר פרידמן יואב, מומחה א.א.ג... בביקור מיום 20.3.05 נכתב בפרק **"תלונות-סיבת הפנייה"** **"טינטון. עבד ברעש"**. התובע הופנה לבדיקת שמיעה. כן נרשם כי התובע סובל מטנטון ומירידה בשמיעה. בביקור מיום 14.12.05 אצל ד"ר פרידמן נערכה על ידי ד"ר פרידמן **"חוות דעת מקצועית"** בה נרשם כי התובע מתלונן על טנטון ועובד ברעש וכי אוזניו תקינות. ד"ר פרידמן שב וחזר על האבחנה של ירידה בשמיעה וטנטון.

15. בתשובת ההבהרה מיום 29.7.13 השיב המומחה, בתגובה לכרטיס הטיפולים של התובע אצל ד"ר פרידמן כי: **"...לאור הממצאים הללו שלא עמדו לנגד עיני טרם כתיבת חוות הדעת, אני משנה את מסקנותי וטוען כי אמנם שטיפת אוזניים יכלה לגרום לטינטון אך במקרה זה הוא היה קיים טרם השטיפה. בהתאם לכך אני חוזר בי מקביעתי על נכות כל שהיא על טינטון"**.

16. בעקבות תשובותיו של המומחה, ביום 12.8.13 פנה ב"כ התובע למומחה בשאלות הבהרה. בתשובתו מיום 25.3.14 אישר המומחה כי **"...אכן שטיפת אוזניים יכולה להחמיר מצב קיים עם או ללא טינטון קודם לכן"**.

17. התובע חלק על דעת המומחה ובעיקר על חזרתו בו מקביעתו בדבר הקשר שבין הטנטון לטיפול. בעקבות זאת הגישו הצדדים תצהירי עדויות ראשיות ותיעוד רפואי. בהמלצת ביהמ"ש חוות הדעת של מומחי הצדדים הוגשו בלא חקירותיהם, בעוד שד"ר דנו המומחה מטעם ביהמ"ש זומן לחקירה על ידי התובע.

האם התובע סבל מטינטון עוד קודם לתאונה

18. אקדים ואומר כי שוכנעתי שהתובע עבד ברעש בשנים שקדמו לטיפול, וכי עוד קודם לטיפול התלונן בשתי הזדמנויות שונות על טינטון. התובע הבין היטב כי קיימת חשיבות קריטית לנסות ולסתור ממצאים אלו, ועל כן עשה כל שביכולתו, ואף מעבר לכך, על מנת לסותרם.

19. בס' 28 לכתב התביעה נכתב כדלקמן:

28. בעברו, עבד התובע כנגר, הוא עבד בסביבה רועשת וסבל מעת לעת מרעשים באוזניו".

20. בחקירת הנגדית אישר כי במשך שנים עבד כנגר, כנגר בניין וכן עבד כמשחזן בתעשייה האווירית.

21. התובע נבדק ביום 23.11.05 על ידי רופא א.א.ג. בקופ"ח, ד"ר פרידמן. ברובריקה **"תלונות/סיבת הפנייה: נרשם: "טינטון, עבד ברעש".**

22. בחקירתו הנגדית נשאל התובע על כך והוא השיב כי בדרכו לד"ר פרידמן **"הלכתי בעיקרון לניקוי אוזניים. בדרך עברתי ליד אמבולנס ושמעתי צפצוף קטן באוזן אז אני שכחתי בכלל מהניקיון, סיפרתי לו את הסיפור, לרופא, סיפרתי לו, ושכחתי בכלל מניקוי אוזניים..."** (עמ' 23 לפרוטוקול ישיבת יום 20.2.17)

23. בחודש דצמבר אותה שנה נבדק התובע בשנית ע"י ד"ר פרידמן. ברשומה נרשם **"טנטון" וכן "עובד ברעש".**

24. השוואה בין הרשומות מעלה כי אין עסקין בהעתקה. בעוד אשר ברשומה השנייה נרשם כי התובע **"עובד" ברעש, הרי שבקודמת נרשם "עבד".** כן נרשם טינטון. משמע, כי ד"ר פרידמן תיעד בשתי הזדמנויות שונות ובאופן שונה תלונות ומידע שנמסרו לו על ידי התובע. לו אכן הטינטון היה חולף עוד קודם לבדיקה הראשונה חזקה כי הדבר היה מתועד בביקור הראשון, ובוודאי שלא היה זוכה לתיעוד חוזר חודש לאחר מכן.

25. כזכור, הטיפול התבצע ביום 10.4.06. תלונתו הראשונה של התובע לאחר הטיפול על טינטון תועדה לראשונה 6 חודשים לאחר מכן ביום 13.10.06, כ-10 ימים לאחר תאונת דרכים במהלכה **"...קיבל מכה מאחור, סבל מאיבוד הכרה לכמה שניות, בחילות והקאות".**

26. לדעת פרופ' סגל בחוות דעתו, לו אכן הטיפול היה גורם לפגיעה בשמיעה באוזן שמאל, תלונת הטינטון הייתה צריכה להופיע מיד לאחר הטיפול.

27. לטענת התובע, בעקבות הטיפול נגרמה לו ירידה בשמיעה. גם טענה זו נדחתה ע"י ד"ר דנו שכן הירידה בשמיעה הינה דו צדדית.

28. לאור האמור לעיל, המסקנה המתחייבת הינה כי התובע אכן עבד ברעש עוד קודם לטיפול, וכי בשתי הזדמנויות שונות שקדמו לטיפול התלונן על טינטון. בנסיבות אלו הנני לקבוע כי הטינטון היה עוד קודם לטיפול ולא נגרם בעטיו. קביעה זו הינה בנוסף לטעמים שפורטו לעיל, ובכללם עדותו של ד"ר דנו, כפי שתפורט להלן.

חקירתו הנגדית של ד"ר דנו

29. כאמור, ד"ר דנו זומן לחקירה על ידי התובע. בחקירתו בישיבת יום 30.3.17 אישר המומחה כי שטיפת אוזניים לשם הוצאת שעווה, אכן יכולה לגרום להתפתחות דלקת כפי שנגרמה לתובע בסמוך לאחר הטיפול: לדבריו, כיום כמעט ולא מתבצעת שטיפת אוזניים, אלא אם נוצר למטופל פקק שאז יש לשואבו תחת מיקרוסקופ; דלקות חוזרות עם גרד בתעלת האוזן לא גורמות לירידה בשמיעה, אולם מצביעות על דלקת לא זיהומית של התעלה הגורמת לגרד למטופל, בדרך כלל בעקבות חיכוך באוזן וכי אין קשר בינו ובין תלונת התובע על טינטון; המומחה עמד על דעתו כי משהתובע התלונן על טינטון עובר לטיפול, כפי שעולה מכרטיס הטיפולים אצל ד"ר פרידמן, ומשמסתבר כי הוא עבד בעברו ברעש – אין קשר בין הטיפול לבין הטינטון הנטען; הבהיר כי אין משמעות לאופי הטינטון כטענת התובע; הבהיר כי אנשים העובדים ברעש עם ירידה הדרגתית בשמיעה, הטינטון ממנו הם סובלים, יכול להיות חוזר והולך, והוא בדרך כלל לא חד פעמי; בדיקות השמיעה של התובע מעידות על ירידה הדרגתית בשמיעה, דבר המתאים לחשיפה לרעש, וכי ממצאים אלו תועדו עוד טרם הטיפול; חיזוק למסקנה זו מצא המומחה בעובדה כי הירידה בשמיעה הינה בשתי האוזניים ולא רק באוזן שמאל, וכי המדובר לערך באותה ירידה בשמיעה; אין משמעות להפסקת עבודתו של התובע ברעש שכן הנזק נותר; המומחה הבהיר כי כרטיס הטיפולים אצל ד"ר פרידמן לא עמד לפניו בעת כתיבת חוות דעתו, ומשנכתב בו כי התובע מתלונן על טינטון וכי היה חשוף לעבודה ברעש – היה עליו לחזור בו מקביעתו בדבר הקשר שבין הטיפול לטינטון; המומחה הבהיר כי אדם הסובל מירידה בשמיעה ושעבד ברעש או נחבל בראשו או באוזניו – הסיכוי לטינטון הוא מאד גבוה.

היעדר רישום בדבר השריטה שנגרמה לתובע בדופן תעלת האוזן

30. שריטה זו לא נגרמה בשל טיפול רשלני, אלא יכלה להיגרם בשל תזוזה קטנה של המטופל. יכול והיה על הנתבע לתעד זאת בכרטיס הרפואי, אולם היעדר התיעוד לא גרם לתובע כל נזק.

פגיעה באוטונומיה

31. התובע לא טען בתביעתו ובתצהירו לפגיעה באוטונומיה. עם זאת, הנתבע הצהיר בתצהירו כי אמנם אינו זוכר את פרטי המקרה ולא רשום בכרטיס הרפואי כי טמון סיכון לפגיעה, אולם הדגיש כי כך הוא נוהג בכל המקרים, והינו משוכנע כי כך נהג גם במקרה זה.

32. בחקירתו הנגדית אישר התובע כי ידוע היה לו שעליו להיזהר ולא להזיז את ראשו במהלך הטיפול, שכן ידע כי הוא עלול להיפגע. (עמ' 51 לפרוטוקול הדיון מיום 20.2.17) כן יאמר כי אין זהו הטיפול הראשון מסוג זה שעבר התובע ועל כן חזקה כי ידע על הסיכוי להישרט, או אף לפגיעה בעור התוף, (שלא ארעה), היה ויזוז ממקומו. בנסיבות אלו גם אם האזהרה והסיכונים לא נרשמו בכרטיס הטיפולים- התובע יודע על כך.

סוף דבר

33. לפיכך הנני לקבוע כי דין התביעה להידחות.

34. התובע עמד על קיום ההליכים לרבות חקירת ד"ר דנו והגשת סיכומים ולפיכך אין מנוס מחיובו בהוצאות. משכך, ובהתחשב בנסיבותיו האישיות של התובע מצאתי לחייבו בהוצאות הנתבעת בסך של 7,000 ₪.

ניתן היום, י"ט סיוון תשע"ז, 13 יוני 2017, בהעדר הצדדים.

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)